

at der i fremtiden vil komme flere af den slags artikelsamlinger, der sammen med årbogen *Skandinavskij sbornik* kan bidrage til udviklingen af den sovjetiske skandinaviensforskning.

BENT JENSEN

BRIAN HARRISON: Sydøstasiens historie. Dansk udgave ved NIELS STEENSGAARD. Haases Facetbøger 1969. 301 s. Ill. og kort.

Brian Harrisons utmärkta bok utkom första gången 1954 och i en starkt bearbetad upplaga 1963 (1966). Harrison, som har varit Senior Lecturer i historia vid Malayauniversitetet och därefter professor vid Hongkongs universitet och nu är verksam i Australien, är väl förtrogen med Sydostasien.

Bokens målgrupp, betonar förf., är de historiestuderande, inte specialisterna. I Skandinavien har vi dock inte många specialister på asiatisk historia som inte har åtskilligt att lära av Harrisons kunniga stoffurval och -disposition; både universitetslärare och studenter kan dra nytta av denna lättöverskådliga och kortfattade historik över Sydostasien från Javamänniskan till Mekongprojektet.

Boken är strikt kronologiskt disponerad. Förf. följer de större rikena och kulturerna och betonar kulturpåverkan från Kina, Indien, arabvärlden och västerlandet. Ekonomiska aspekter beaktas, men underordnas i regel de kulturella och politiska. Tyngdpunkten ligger på de äldre avsnitten, som är relativt fylliga; de är komprimerade utan att vara tröttande detaljerade. Flertalet väsentliga problem berörs, och alla regioner behandlas – med registrets hjälp kan läsaren därför använda boken som referensverk. Kartor och tidstavla underlättar för läsaren, och för den som vill fördjupa studierna finns listor över engelskspråkig och skandinaviskspråkig litteratur.

Förf. har vinnlagt sig om objektivitet och i stort sett lyckats väl. De få undan-
glidande raderna om Vietnam under de senaste decennierna kunde ha varit bättre formulerade, men en sådan kritik skall inte undanskumma bokens förtjänster. Harrison bygger på en omfattande litteratur om de enskilda länderna, men han framlägger också sin egen – väl underbyggda – syn på många problem. En av bokens förtjänster är att utvecklingen i SÖ-Asien ses mot och jämförs med utvecklingen i andra delar av Asien och i Europa.

I en komprimerad och kortfattad framställning är stoffurvalsprinciperna viktiga. Man kan t.ex. hävda att Indonesien och Filippinerna behandlats utförligare än Vietnam. Men väsentligare är frågan om inte boken är något för europacentrerad, alltför utförlig – i förhållande till totala omfånget – när det gäller den europeiska kolonialpolitiken och alltför kortfattad när det gäller nationalism, statsbyggande och konsolideringsförsöken i de nya staterna. Det märks här att första upplagan kom redan 1954.

Som ett mera modernhistoriskt inriktat alternativ till Harrison kan tänkas Bastin – Benda, *Sydostasiens moderna historia* (W&W 1971), som skildrar perioden från 1500-talet men lägger tonvikten på 1900-talet. Ett annat alternativ – eller komplement – är *Sydostasien*, utg. av S. Egerod, K. Glamann och P. Mohr (Akademisk Forlag/Studentlitteratur, november 1971).

KARL-REINHOLD HAELLQUIST